

23. PRAVILA HRVATSKOG REGISTRA BRODA ZA KLASU I GODIŠNJE PREGLEDE

Hrvatski registar može dodijeliti klasu broda koji je građen pod njegovim nadzorom, obnoviti klasu postojećem brodu ili izvršiti reklasifikaciju u ovim slučajevima:

- kada se radi o brodu s vlastitim pogonom ako njegov trup, oprema i strojni uređaji udovoljavaju zahtjevima klase po ovim Pravilima
- kada se radi o brodu bez vlastitog pogona, ako njegov trup i oprema udovoljavaju ovim Pravilima.

Klasa koju Hrvatski registar dodjeljuje ili obnavlja brodu potvrđuje da brod u pogledu konstrukcije trupa, plovni svojstava, opreme, protupožarne zaštite, strojnog uređaja, cjevovoda, električnog uređaja i kvalitete ugrađenog materijala u potpunosti ili u stupnju koji društvo smatra dovoljnim, udovoljava zahtjevima drugih Pravila koje je Hrvatski registar ocijenio istovrijednim, a koji se na njega primjenjuju radi klasifikacije.

Dodjela ili obnova klase potvrđuje se izdavanjem svjedodžbe o klasi s odgovarajućom oznakom koja se unosi u knjige "Registar brodova".

Trajnost svjedodžbe o klasi je četiri godine, a ako je ustanovljen postupni redovni pregled broda — pet godina.

Hrvatski registar može odrediti ili obnoviti klasu i na kratki rok kada je to uvjetovano tehničkim razlozima.

23.1 Oznake klase

Oznake kvalitete trupa:

1. Oznake 100A dodjeljuje se za trup broda za neograničeno područje plovidbe te za ograničena područja plovidbe I, II, IIa i IIb.

2. Oznaka 90A dodjeljuje se brodu kojem pojedini dijelovi ne udovoljavaju u potpunosti zahtjevima Pravila za određeno područje plovidbe ili kojemu opće stanje trupa, onosno njegova starost, zahtijeva kraće rokove pregleda od četiri godine u svrhu obnove klase. Maksimalan rok obnove klase je četiri godine.

3. Oznaka A dodjeljuje se brodu koji je građen u skladu s Pravilima za ograničeno područje plovidbe: III, IIIa, IIIb, IIIc.

- I - velika obalna plovidba,
- II - mala obalna plovidba,
- IIa - područja ograničene male obalne plovidbe,
- IIb - obalno more Republike Hrvatske,
- III - ograničeno područje plovidbe hrvatskim obalnim morem,

- IIIa - ograničeno područje plovidbe djelomično mirnijim morem od 1. studenoga do 1. ožujka (izuzev Kvarnera i Kvarnerića),
- IIIb - označuje područje plovidbe zaštićenim morima — kanalima,
- IIIc - označuje ograničeno područje plovidbe u zatvorenim mirnim područjima — zatvorenim kanalima.

Oznake za kvalitetu opreme trupa jesu 1 i 2, a postavljaju se iza oznake za kvalitetu trupa.

Oznaka 1 dodjeljuje se brodu kojem oprema u potpunosti zadovoljava zahtjevima Pravila, a oznaka 2 označava da oprema broda u potpunosti ne udovoljava, ali se s obzirom na njegovu namjenu i područje plovidbe može smatrati dovoljnom.

Oznake za kvalitetu strojnog uređaja jesu: M1, M2, Mp.

Oznaka M1 označava da strojni uređaj u potpunosti odgovara zahtjevima Pravila.

Oznaka M2 označava da strojni uređaj ne udovoljava u potpunosti zahtjevima Pravila. Rokovi pregleda za obnovu klase ne mogu biti duži od tri godine.

Oznaka Mp označava da brodovi s pomoćnim porivnim uređajima udovoljavaju zahtjevima Pravila.

23.2 Znakovi nadvođa nad gradnjom

- ☆ — trup broda, odnosno strojni uređaj, građen je pod nadzorom i po pravilima Hrvatskog registra brodova,
- ☆☆ — trup broda i strojni uređaj građen je pod nadzorom i po Pravilu drugog klasifikacijskog zavoda te mu je nakon toga dodijeljena klasa Hrvatskog registra.

Ako je trup broda ili strojni uređaj bio sagrađen bez ikakva nadzora klasifikacijskog zavoda te mu je nakon toga dodijeljena klasa Hrvatskog registra, ispred oznake za kvalitetu trupa, odnosno strojnog uređaja, ne stavlja se znak zvjezdice.

23.3 Znakovi pojačanja za led

- ULA - samostalna plovidba u čvrstom ledu debljine do 0,5 mm,
- U1 - plovidba iza ledolomca, kao i samostalna plovidba u razbijenom ledu Baltičkog mora,
- L1 - plovidba iza ledolomca, kao i samostalna plovidba u ledu nebaltskog mora,
- L2 - plovidba iza ledolomca, a također i samostalna plovidba u sitno-razbijenom ledu Baltičkog mora,

- L3 - plovidba iza ledolomca i samostalna plovidba u sitnorazbijenom ledu u Baltičkom i Crnom moru,
- L4 - označuje kratkotrajnu plovidbu u sitnorazbijenom ledu i priobalnim područjima Baltičkog mora.

23.4 Znakovi nepropusnih pregrada broda

Znakovi nepropusnih pregrada broda jesu: 1, 2, 3, a pokazuju broj susjednih prostora koji mogu biti naplavljeni, a da brod ostane u plovnom stanju.

Ako je povećana protupožarna zaštita, putnički brodovi i tankeri imaju dodatnu oznaku F.

23.5 Osnovni pregledi za dodjelu klase

23.5.1 Periodični pregled

Svrha je redovnog pregleda za obnovu klase da se utvrdi udovoljava li tehničko stanje Pravilima i dopunskim zahtjevima.

Postupnim pregledom smatra se podjela opsega pregleda koji odgovaraju redovnom pregledu za obnovu klase na pojedine preglede koji se obavljaju godišnje ili za vrijeme boravka broda u luci, pri čemu potpuni ciklus pregleda mora biti obavljen u vremenskom razdoblju za koji je dodijeljena klasa.

Svrha je kontrolnog pregleda za potvrdu klase provjera je li brod i strojni uređaj u dovoljnoj mjeri siguran i odgovara li uvjetima za zadržavanje klase.

Opseg i rokove pregleda utvrđuje stručnjak.

Kriterij opsega pojedinih pregleda dani su u tablicama pregleda knjige "Pravila o klasifikaciji brodova", Split, 1971. godina.

Tako se npr. svake četvrte godine pregledava trup, a za brodove koji plove brzinom od 18 NM/h ili više i plove u tropskim područjima, preporučuje se da se pregled podvodnog trupa obavlja godišnje.

Debljina limova trupa mjeri se za vrijeme trećeg pregleda za obnovu klase, odnosno drugoga redovnog pregleda kod tankera.

Pregled lista kormila i kućišta obavlja se svake godine da bi se ocijenila pouzdanost pojedinih dijelova u svrhu pogona do idućega propisanog roka.

Zračnost u osloncima i ležajima kormila mjeri se svake godine, a osovina i struk svake četvrte godine.

23.5.2 Dvodno

Pregled suhih tankova, tankova balasta, slatke i sanitarne vode, goriva, dubokih tankova i drugih tankova smještenih iznad dvodna s odušnicima i sondama obavlja se svake četvrte godine. Debljina limova tankova provjerava se za vrijeme redovnog trećeg, odnosno drugog pregleda radi obnove klase.

Tablica 23.1

	Strojni uređaji		
	P	P	P
Glavni porivni motor			
1. Kućište			
-karter, sigurnosne naprave	O	O	O
- košuljice cilindara	O	O	O
- temeljna ploča, nosači cilindara, kotveni vijci, temeljni vijci i klinovi	C	C	C
2. Klipni mehanizam			
- klipovi, križne glave, osovinice klipa	O	O	O
-ojnice, ležaji ojnica, vijci ležaja ojnica, vodilice, klipnjače	O	O	O
3. Koljenasto vratilo			
- rukavci temeljnih ležaja i ležaja ojnice	O	O	O
- temeljni ležaji	O	O	O
- defleksija koljenastog vratila	M	M	M
- pad vratila	M	M	M
4. Razvodni uređaj (razvodna osovina, usisni, ispušni i uputni ventili)	O	O	O
5. Oprema			
- kontrolno mjerni instrumenti			
- sigurnosni ventili	P	P	P
- uređaj za podmazivanje (lubrikatori i sl.)	P	P	P
6. Prijenos i spojke			
- osovine	O	O	O
- kućišta, ležaji, tarni dijelovi, temeljni vijci i klinovi	O	O	O
- ozubljena kola i zupčanici	O	O	O
7. Uređaj za manevriranje i upućivanje, uređaji daljinskog upravljanja	P	P	OP
8. Regulatori broja okretaja	P	P	OP
9. Pomoćni uređaji pogonjeni glavnim strojem			
- pumpe; kaljužna, rashladne vode, za podmazivanje	OP	OP	OP
- kompresori			
- rashladnici	OP	OPH	OP
- sigurnosni ventili	OP	OP	OP
- ispirne pumpe i turbopuhala	OP	OP	OP

Pregled prostora glavnih i pomoćnih strojeva, rashladnih uređaja, kotlovnice, tunela i osovinskih vodova obavlja se svake četvrte godine.

Vrata na nepropusnim pregradama uređaja za daljinsko upravljanje provjeravaju se svake godine, odnosno svake četvrte godine.

Pregled uređaja za gašenje požara plinom (CO₂), parom ili tekućinom te pregled opreme požarnog uređaja obavlja se svake druge godine, odnosno svake četvrte godine.

Uređaji i cjevovodi kaljuže i napojnog voda kotla pregledavaju se svake, odnosno svake četvrte godine. Uređaji i cjevovodi balasta i rashladne vode pregledavaju se svake četvrte godine.

Pregled uređaja tekućeg goriva (npr. cjevovodi, ventili s daljinskim upravljanjem) obavlja se svake odnosno svake četvrte godine.

Četverogodišnji pregled zatim se nastavlja na:

- uređajima tekućeg tereta
- uređajima komprimiranog zraka
- uređajima za podmazivanje
- uređajima za paru kotla
- odušnicima, preljevima, uređajima za odvođenje plinova na brodovima za prijevoz tekućeg tereta, ventilacijskim kanalima itd.

Rokovi pojedinih pregleda strojnih uređaja navedeni su u tablicama "Pravila o klasifikaciji pomorskih brodova" Hrvatskog registra.

Oznake u tablicama imaju ovo značenje.

- 0 - pregled radi ocjene pouzdanosti pojedinih dijelova u uvjetima pogona do idućeg propisanog pregleda. Za ovaj pregled potrebno je osigurati pristup, otvaranje, mjerenje i demontiranje dijelova u opsegu koliko je to potrebno
- C - vanjski pregled
- M - mjerenje
- H - hidraulično ispitivanje
- P - provjera rada strojeva i njihov vanjski pregled.

Pitanja za ponavljanje

1. U kojim slučajevima HRB može dodijeliti klasu brodu? Navedite oznake klase i nadvođa.
2. Koja je svrha redovnog, a koja postupnog pregleda?
3. Na kojim se uređajima vrši četverogodišnji pregled, a na kojim godišnji?
4. Koje su dužnosti posade stroja u vezi s bilo kojim pregledom eksperta klasi-fikacijskog društva?